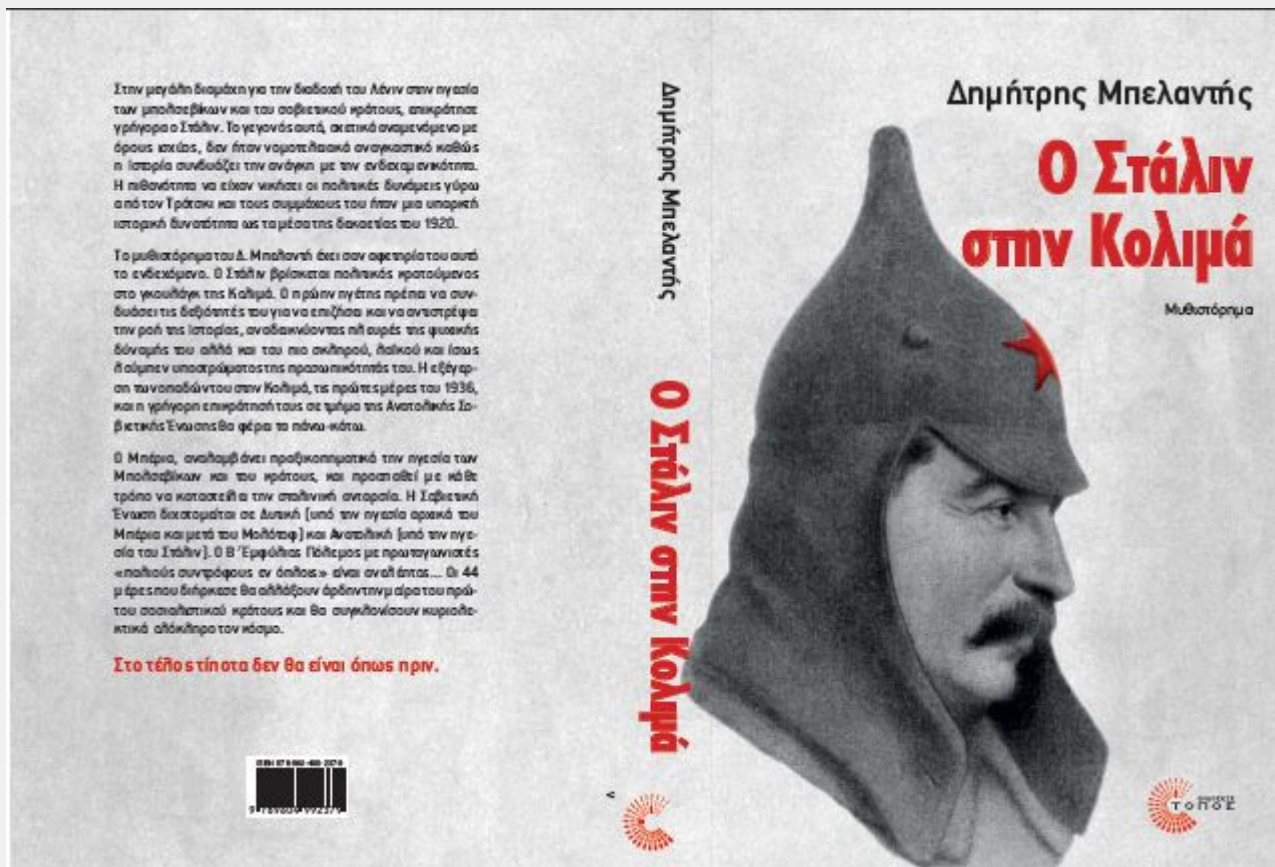

Ένα πρωτότυπο πολιτικό μυθιστόρημα Εναλλακτικής Ιστορίας, που αναφέρεται σε μια φανταστική Σοβιετική Ένωση όπου έχει νικήσει ο τροτσκισμός μετά τον θάνατο του Λένιν και ο Στάλιν είναι πολιτικός κρατούμενος στο στρατόπεδο της Κολιμά, κυκλοφορεί σε λίγες μέρες από τις εκδόσεις «Τόπος». **«Ο Στάλιν στην Κολιμά»** είναι ο τίτλος του, ο Δημήτρης Μπελαντής είναι ο συγγραφέας.

Στο οπισθόφυλλο του βιβλίου διαβάζουμε:

Δημήτρης Μπελαντής: Ο Στάλιν στην Κολιμά **Μυθιστόρημα Εναλλακτικής Ιστορίας**

Στην μεγάλη διαμάχη για την διαδοχή του Λένιν στην ηγεσία των Μπολσεβίκων και του σοβιετικού κράτους, επικράτησε σχετικά γρήγορα ο Στάλιν. *Για άλλους κατάρα, για άλλους ευλογία.* Το γεγονός αυτό, σχετικά αναμενόμενο με όρους ισχύος, δεν ήταν δεδομένο ούτε νομοτελειακό, καθώς η Ιστορία συνδυάζει την ανάγκη με την ενδεχομενικότητα.

Η πιθανότητα να είχαν νικήσει οι πολιτικές δυνάμεις γύρω από τον Τρότσκι και τους συμμάχους του ήταν μια υπαρκτή ιστορική δυνατότητα ως τα μέσα της δεκαετίας του 1920.

Το μυθιστόρημα του Δ. Μπελαντή έχει σαν αφετηρία αυτό το ενδεχόμενο και εξιστορεί τις συνέπειές του. Ο Στάλιν, βασικός ήρωας της αφήγησης, βρίσκεται στην αρχή της ιστορίας, ως αντιπολιτευόμενος την ηγετική ομάδα των Τρότσκι-Ράντεκ, πολιτικός κρατούμενος σε ένα από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης της Κολιμά. Ο Στάλιν πρέπει να συνδυάσει τις δεξιότητές του για να επιζήσει και να αντιστρέψει την ροή της Ιστορίας, αναδεικνύοντας πλευρές της ψυχικής δύναμής του αλλά και του πιο σκληρού, λαϊκού και ίσως λούμπεν υποστρώματος της προσωπικότητάς του. Η εξέγερση των οπαδών του στην Κολιμά, την Πρωτοχρονιά του 1936, και η γρήγορη επικράτησή τους σε μεγάλο τμήμα της Ανατολικής Σοβιετικής Ένωσης θα φέρει τα πάνω-κάτω.

Ο Μπέρια ανατρέπει τους Ράντεκ και Τρότσκι, αναλαμβάνει την ηγεσία του κόμματος των Μπολσεβίκων καθώς και του κράτους, και προσπαθεί με κάθε τρόπο να καταστείλει την σταλινική ανταρσία. Η Σοβιετική Ένωση διχοτομείται σε Δυτική (υπό την ηγεσία αρχικά του Μπέρια και μετά του Μολότοφ) και Ανατολική (υπό την ηγεσία του Στάλιν). Ο Β' Εμφύλιος Πόλεμος με πρωταγωνιστές "παλιούς συντρόφους εν όπλοις" είναι ανελέητος...Οι 44 μέρες που διήρκεσε θα αλλάξουν άρδην την μοίρα του πρώτου εργατικού κράτους και θα συγκλονίσουν κυριολεκτικά ολόκληρο τον κόσμο.

Στο τέλος τίποτα δεν θα είναι όπως πριν.

Παραθέτουμε στη συνέχεια ιδιόχειρη επιστολή του Ιωσήφ Βησαριόνovich Ντζουγκασβίλι -**Στάλιν** προς τον συγγραφέα **Δημήτρη Μπελαντή**, την οποία του απέστειλε σε απροσδιόριστο χωροχρόνο και εξασφάλισε για τους αναγνώστες της η **Παντιέρα**:

Αγαπητέ συγγραφέα,

Σε ψάχνω απεγνωσμένα και δεν σε βρίσκω. Σου γράφω, λοιπόν, αυτήν την επιστολή, γιατί είμαι **εξαιρετικά θυμωμένος** μαζί σου. Η στάση σου έχει υπάρξει απόλυτα ανάρμοστη προς το ιστορικό πρόσωπό μου. Ήδη από την αρχή, γνωρίζοντας την πολιτική και ιδεολογική σου τοποθέτηση και ιδίως την πρώιμη ευρωκομμουνιστική πολιτική σου διαδρομή (στο λεγόμενο Εσωτερικό, δηλαδή την γνωστή σε μας ως Αναθεωρητική Ομάδα), έστω και σε αδρές γραμμές, με πολλή δυσκολία δέχθηκα να αποτελέσω τον βασικό ήρωα του έργου σου. Και μάλιστα με τηλεμεταφορά από το δικό μου σύμπαν και χωροχρόνο, το κοινό μας ουσιαστικά σύμπαν, σε άλλο σύμπαν και χωροχρόνο, τα οποία εσύ ως άλλος Θεός αποφάσισες να δημιουργήσεις.

Το είδα με συμπάθεια, αλλά πάντοτε είχα τους δισταγμούς μου. Τι να λέμε τώρα. Νομίζεις ότι εγώ, επειδή πέθανα στο κοινό μας σύμπαν τον Μάρτιο του 1953, έντεκα χρόνια προτού εσύ γεννηθείς, δολοφονημένος από τους λακέδες του Μπέρια και του Χρουντσόφ, δεν ξέρω τι έγινε στην συνέχεια;

Και βέβαια ξέρω. Αυτός ο Χαφίς, αυτός ο Μουζίκος, ο Νικήτα Χρουντσόφ, πήγε στο κάλπικο 20ο Συνέδριο του Κόμματος το '56 και με παρουσίασε ως ωμό δολοφόνο, τύραννο, καταστολέα των αγροτών, των αντιπολιτεύσεων και της «παλιάς φρουράς» των Μπολσεβίκων από το 1936 ως το 1939, βδελυρό υποκινητή της δολοφονίας του αγαπητού μου Σεργκέι Κίροφ το 1934, χεσμένο δήθεν πάνω μου δειλό το 1941 με την φασιστική εισβολή στην Σοβιετική Ένωση, και πολλά άλλα. Της μάνας του το κέρατο. Αυτά δεν τα είχε πει ποτέ, όταν στα γλέντια μας έπινε τον άμπακα και μετά ...έκανε την αρκούδα. Μα την αλήθεια, πολύ το είχα διασκεδάσει! Και όντως, ως το 1953, σε διαβεβαιώνω, ο Χρουντσόφ το έπαιζε κάργα σταλινικός και γλείφτης, κλαρίνο σε ό,τι έλεγα, όπως όχι λάθος το περιγράφεις στο μυθιστόρημά σου. Εδώ δεν έχω να πω τίποτε. Τον στολίζεις λογοτεχνικά και τον κάνεις και ήρωα, σταλινικό ήρωα μάλιστα. Υπερβάλλεις σαφώς. Πάει καλά λοιπόν, λογοτεχνία νομίζεις πως γράφεις και όχι Ιστορία. Άλλωστε, την άποψή μου ότι η γλώσσα είναι μέρος της οικονομικής βάσης και όχι του εποικοδομήματος υποψιάζομαι ότι την γνωρίζεις...

Καλά το ξεκίνησες. Στα πρώτα κεφάλαια του βιβλίου σου, έστω και σε ένα αποτρόπαιο φανταστικό σύμπαν, όπου δήθεν νίκησαν οι τροτσκιστές και οι τροτσκίζοντες, αναδεικνύεις την μεγάλη ανθρώπινη δύναμή μου, την υπομονή μου, την αποφασιστικότητά μου και την σιδερένια πυγμή μου, οι οποίες κάτω από οιοσδήποτε προϋποθέσεις θα με οδηγούσαν αργά ή γρήγορα πίσω στην ηγεσία του Κόμματος και της

ΕΣΣΔ. Άνθρωπος από σίδηρο[1], ατσάλινος , όπως δηλώνει και το ιστορικό μου ψευδώνυμο.

Μου άρεσε πολύ αυτό το κομμάτι. Επιβεβαιώνεις, εξάλλου, την άποψή μου και όσων με ακολουθούν ότι οι τροτσκιστές, αν έπαιρναν την εξουσία, θα τα έκαναν μούσκεμα, μαντάρα, που λέει ο λαός, και θα αποσταθεροποιούσαν εσωτερικά και εξωτερικά την Ένωση σε επικίνδυνο αν όχι θανάσιμο βαθμό, ανοίγοντας τον δρόμο στον γερμανικό φασισμό. Καλά το πας ως εκεί. Η χώρα αποσυντίθεται, προκύπτει κρίση ηγεσίας και όλοι οι λογικοί και οι έντιμοι άνθρωποι κραυγάζουν «Φέρτε πίσω τον Στάλιν, διώχτε τους ψεύτες και τους κλέφτες, τους ανίκανους και τους χαφιέδες του ιμπεριαλισμού». Αλήθεια, όμως, δεν αναδεικνύεις αρκετά, όσο θα έπρεπε, τον χαφιέδικο και αντεπαναστατικό ρόλο του τροτσκισμού, αυτό το κατάλαβα πολύ γρήγορα, από τις πρώτες κιόλας σελίδες. Ούτε την σχέση τους με τον φασισμό. Μα τι λέω τώρα: στον παραμυθένιο κόσμο σου, ο ναζισμός, ο γερμανικός φασισμός, δεν υπάρχει καν. Εντάξει, αυτό έχει μια διαλεχτική λογική. **Αν οι τροτσκιστοχιτλερικοί πήραν την εξουσία στην ΕΣΣΔ το 1925, ποιος ο λόγος να την πάρουν στην Γερμανία τα πρώτα ξαδέλφια τους οι ναζί το 33; Η νίκη του φασισμού στην ΕΣΣΔ θα ήταν, μάλλον, αρκετή.**

Άλλωστε, γι' αυτό αυγάτεψε ο ναζισμός στην Γερμανία, στο πραγματικό σύμπαν, για να χτυπήσουν τελικά την ηρωϊκή σταλινική Ένωση. Φαντάζεστε ότι ο Χίτλερ θα στρεφόταν ποτέ κατά του «ξαδέλφου» του και όργανού του Τρότσκι; Δεν νομίζω. Αυτό αποκαλύφτηκε και στις δίκες κατά των αντεπαναστατικών ομάδων. Άντε, λοιπόν, κι εδώ να σου δώσω κάποιο δίκιο.

Μετά, όμως, από ένα σημείο και πέρα, τα κάνεις τόσο θάλασσα, τόσο που απορώ πια με σένα. Τόσο πολύ απορώ που αποφάσισα να διενεργήσω, έστω με τα λίγα μέσα που έχω εδώ στο Υπερπέραν, μια μικρή ανακριτική έρευνα για το άτομό σου. Κι εδώ έχω Υπηρεσία Ασφαλείας, τι νομίζεις δηλαδή ότι στον κόσμο των νεκρών λείπει η Τσεκά;

Από αυτά που βρήκα θορυβήθηκα πολύ, για να πω την αλήθεια, έστω και πολύ σεμνά. Η διαδρομή σου για ένα σεβαστό διάστημα στο λεγόμενο ευρωκομμουνιστικό ρεβιζιονιστικό ρεύμα, κάτι σαν συνέχεια του χαφιεδοχρυσόφιστου και του χαφιεδολιατισμού αν καταλαβαίνω καλά, έπρεπε να με προβληματίσει, προτού δεχθώ να γίνω ήρωας στο βιβλίο σου. Δεν ήξερες, δεν ρώταγες;

Αν και εδώ που τα λέμε, μερικές φορές μπερδεύομαι, αφού οι αντίπαλοι των ευρωκομμουνιστών μπερζινεφικοί κομμουνιστές, αν και υπόγεια κάπως με αναστήλωσαν, όσο νάναι, ποτέ δεν αποκήρυξαν σαφώς και καθαρά το 20ο Συνέδριο ούτε διεθνώς αλλά ούτε και στην μικρή χώρα σου... Άρα, ήταν «ορθόδοξοι» κληρονόμοι του ρεβιζιονισμού και αυτοί, «κεντριστές ρεβιζιονιστές» κατά μια έννοια. Άντε τώρα, να καταλάβει το ΚΚΕ το 2017 αυτήν μου την σύνθετη σκέψη, άντε να βγάλει άκρη.

Φοβάμαι ότι μάλλον θα τους οδηγούσε σε αντιφάσεις και εννοώ εδώ λογικές και όχι διαλεχτικές φιλοσοφικές αντιφάσεις. Θα τα έβγαζε πέρα η Ιδεολογική Επιτροπή; Τι θα έλεγε ο σύντροφος Μαΐλης; Αν είσαι μαζί μου, δεν μπορείς να είσαι με τον Κολιγιάννη και τον Φλωράκη, που ήταν κομμάτι των αρχιρεβιζιονιστών στην 6η και 7η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ και έδιωξαν τον δικό μου άνθρωπο, τον Ζαχαριάδη, και κυνήγησαν το φιλοδικό μου ονομαζόμενο «μ-λ» ρεύμα. Λάθος κάνω;; **Όμως, αυτό είναι πρόβλημα του ΚΚΕ και όχι δικό σου, φιλαράκο.**

Το βασικό πρόβλημα με εσένα, αγαπητέ συγγραφέα, δεν εντοπίζεται μόνο στον πρώιμο ευρωκομμουνισμό σου, που, άλλωστε, αργότερα καμώνεσαι ότι αποκήρυξες. Αυτό που γερά κράτησες από τον λεγόμενο ευρωκομμουνισμό ήταν **ο διαρκής αντισοβιετισμός σου και αντισταλινισμός σου**, κάτι από το οποίο ποτέ δεν αποστασιοποιήθηκες αληθινά, όπως δείχνει η μοιραία και αυτοκαταστροφική πορεία σου και όπως δείχνει και αυτό το υπό χείρας πόνημά σου ως τώρα. Έκανες και καλά μια στροφή στα «αριστερά» μετά το 1995 για να μπεις σε δήθεν «ακραίους» χώρους, που ουσιαστικά όλοι τους επηρεάζονταν και

αλληλοτροφοδοτούνταν από τον τροτσκισμό και άλλα συναφή οπορτουνιστικά και κονφουζιονιστικά ρεύματα, «δεξιά» και «αριστερά», και τρίβονταν γύρω από τον οπορτουνιστικό Συνασπισμό. Ακόμη και στην ανικανότητά του αποδεδειγμένος, ο τροτσκισμός δεν παρουσιάζεται στο βιβλίο σου διαλεχτικά ούτε αποδεικνύεται σαν αυτό που ήταν πραγματικά, ένα άθλιο και πρακτόρικο-χαφιέδικο αντεπαναστατικό ρεύμα δηλαδή.

Ούτε καν στο ζήτημα της δυνατότητας «οικοδόμησης του σοσιαλισμού σε μια και μόνη χώρα» δεν καταλήγεις να έχεις τα σωστά συμπεράσματα, σύμφωνα με την μαρξιστική-λενινιστική διδαχή-ακόμη κι εκεί αλληθωρίζεις με την λεγόμενη *Διαρκή Επανάσταση*. Σε παραπέμπω στην ελληνική έκδοση των «*Ζητημάτων Σταλινισμού*» από το παλιό εκδοτικό του ΚΚΕ, που πρόσφατα διάβασες, σελ. 100-135 («*Η Οχτωβριανή Επανάσταση και τα Καθήκοντα των Ρώσων Κομμουνιστών*»). Τα διάβασες και τι κατάλαβες δηλαδή;

Έμ καλά, αν ξεκίνησες νεαρός τα διαβάσματά σου, διαβάζοντας ψεύτες αριστερούς και δεξιούς «οπορτουνιστές», σαν τους Τρότσκυδες ή τους Κλαουντίνηδες ή ακόμη και τους ΣαρλοΜπετελέμηδες (που μικρός μας επισκέφτηκε με φούρια στην ΕΣΣΔ και έμαθε και ρώσικα ο μπαγάσας, για να μας σπιουνεύει καλύτερα-δυστυχώς, δεν με πληροφόρησαν έγκαιρα οι άνθρωποί μου για τα μελλοντικά του γραφτά, για τις ψυχικές προδιαθέσεις του, θα του έδειχνα εγώ του νεαρού βλαμμένου πόσα απίδια βάζει ο σάκκος), τότε κουκιά έφαγες, κουκιά μαρτυράς. Στην ηλικία σου πια, και μετά από τόση χρόνια πλέρια ιδεολογική παραμόρφωση και διαστρέβλωση, πώς να στραφείς στον γνήσιο μαρξισμό-λενινισμό, πώς να τον κατανοήσεις αληθινά; Εντάξει κάνεις κάποιες φιλότιμες προσπάθειες, το αναγνωρίζω, κάθησες και διάβασες στα 53 σου τα ογκώδη «*Ζητήματα Λενινισμού*» μου και τον «*Διαλεκτικό και Ιστορικό Υλισμό*» μου από την αρχή ως το τέλος, ξαναδιάβασες το βιβλίο του αγαπητού μου πρωτόγγονου **Λούντο Μάρτενς** «*Μια άλλη ματιά πάνω στον Στάλιν*» που με αντικειμενικότητα απαντά σε πολλά ερωτήματα, σκέφτεσαι να παραγγείλεις από τις Ενωμένες Πολιτείες της Αμερικής το βιβλίο του καλού αμερικανού φίλου μου καθηγητή Γκρόβερ Φερρ, που σε εκατοντάδες σελίδες αποδεικνύει την στημένη συκοφαντία και προβοκάτσια της λεγόμενης «*Μυστικής Έκθεσης*» στο ρεβιζιονιστικό 20ο Συνέδριο και την αλήθεια των Ομολογιών στις δίκες των αντεπαναστατών πρακτόρων, δείχνεις τάσεις βελτίωσης-δεν λέω. Είδες πόσα έμαθες; Είδες πόσο **ψεύτης** ήταν ο Τρότσκυ που με χαρακτήριζε στη δήθεν βιογραφία του για εμένα ως θεωρητικά ανίκανο και αστοιχείωτο;

Κάποιες φορές, όμως, νομίζω, υποπτεύομαι, η μακρά πείρα μου λέει πως είσαι μπαμπέσης. Ότι με έβαλες ήρωα στο βιβλίο σου και κάνεις όλες αυτές τις μελέτες, έντεχνα, για να με αποκαθλώσεις πιο ύπουλα, πιο έμμεσα και πιο οριστικά από ό,τι οι καριόληδες οι χρουτσοφικοί ή οι τροτσκιστές!! Να με θάψεις τόσο βαθειά που ούτε καν στον φανταχτερό Μεταμοντέρνο Κόσμο σας, όπου όλοι και όλες σχεδόν έχουν κάποια θέση, δεν θα παίζω κάποιον δευτερεύοντα ρόλο ως πρόσωπο (σε έναν κόσμο που γράφονται τόσα και τόσα για τον ψευτοεπαναστάτη Τρότσκυ, ως ακόμη και για εκείνον τον γελοίο τον Νικολάι Μπουχάριν-έλεος).

Για να γίνουμε όμως πιο συγκεκριμένοι, και για να μην λες ότι αδικώ και διαστρέφω τις τυχόν τίμιες προθέσεις σου απέναντί μου. Ενώ στο πρώτο μέρος του βιβλίου σου πράγματι με παρουσιάζεις να ανεβαίνω σταθερά και θετικά προς την νίκη, τσακίζοντας με σιδερένιο χέρι τα υπολείμματα της εξουσίας του τροτσκισμού και τις οπορτουνιστικές συνωμοσίες αυτού του παλιόσκυλου του Μπέρια (που και στο πραγματικό σύμπαν διαρκώς με υπονόμει, αν και δήθεν όργανό μου, μέχρι που έβαλε να με δολοφονήσουν στις 5 Μάρτη του 1953), από ένα σημείο και μετά θολώνουν τα πράγματα. Μετά κολλάω, σχεδόν εξαφανίζομαι από το προσκήνιο. Ο ρόλος μου στο μυθιστόρημα ως «θετικού ήρωα» αρχίζει να υποβαθμίζεται. Η πορεία μου ανακόπτεται και η συμμετοχή μου στο βιβλίο που φέρει χαρακτηριστικά και το όνομά μου στον τίτλο -μάλλον ατυχώς- σταδιακά μειώνεται. Ο συγγραφέας που θα έγραφε έτσι για τον «θετικό ήρωα» στα χρόνια μου, δεν θα πήγαινε μπροστά. Μπορεί, μάλιστα, να πήγαινε και πίσω, πολύ πίσω.

Γνωρίζω καλά ότι συμφωνείς με την θεωρία του Γκεόργκι Πλεχάνοφ για τον ρόλο της μεγάλης προσωπικότητας στην πάλη των τάξεων. Χωρίς τον μεγάλο ηγέτη, που δεν μπορεί αλλού να τον εξυψώνεις και αλλού να τον θάβεις, χωρίς μια ενιαία θετική φώτισή του, δεν προχωράει η ιδεολογική πάλη των τάξεων. Δες και τους ψωροτροτσκιστές, άλλωστε: ακόμη και από την δική τους σκοπιά οι ηλίθιοι, φωτίζουν μονόπλευρα και αγιογραφούν τον Προφήτη Τρότσκυ, όπως ακριβώς και οι δικοί μου παρλαπίπες αγιογραφούν μονόπλευρα Εμένα.

Δίκιο έχουν εδώ και οι τροτσκιστές και οι σταλινικοί, εσύ φανερά δεν έχεις δίκιο. **Αν αρχίσεις με τις «ανθρώπινες» πλευρές του ήρωα, τα μπερδέματά του και τις ενεργές αντιφάσεις, κοινωνικές και προσωπικές, κήκες.** Και στην ιδεολογική πάλη, το κίνημα ηττάται, καθώς μέσω των «αντιφάσεων» και της λαθολογίας, επέρχεται η διαλυτοποίηση, η ιδεολογική γραμμή ουσιαστικά ξηλώνεται ολόπλευρα, για να μην πω «αποκαθλώνεται», αλλά και συ σαν συγγραφέας ξοφλάς. Μπας και δεν το κατάλαβες; **Δεν έχεις πια τον Στάλιν «θετικό ήρωα»,** έχεις έναν κακομοίρη αντι-ήρωα που διαρκώς «βασανίζεται» από τα πάθη και τις αδυναμίες του, σαν τους αστούς τζιτζιφιόγκους και ντιλετάντες στα μοντερνιστικά μυθιστορήματα, και που στο τέλος σπάνια την βγάζει καθαρή, «καίγεται» λόγω των αντιφάσεών του.

Αγόρι μου καλό, έχεις χάσει τον βηματισμό. Ξεκίνησες να γράφεις ένα- έστω φανταστικό- ιστορικό μυθιστόρημα για την Σοβιετική Ένωση και για τον προσωρινά ηττημένο αλλά πανίσχυρο και ατσάλινο Μεγάλο Στάλιν, και τώρα γράφεις για τα στελέχη σαν και μένα, λες και είμαστε μιζέριες και παρακμιακοί ήρωες του Ζαν Ζενέ, του Ντόκτοροφ και του Σκοτ Φιτζέραλντ. Πού τους ξέρω; Δεν κατάλαβες. Διαβάζω πολύ εδώ πέρα, γιατί έχω πολύ ελεύθερο χρόνο, όπως καταλαβαίνεις. **Είσαι σε λάθος λογοτεχνικό είδος, κοντολογίς.** Κατάλαβέ το και άλλαξε το βιολί. Όσο είναι καιρός. Προτού είναι πολύ αργά για σένα και τους φίλους σου. **Ή, τέλος πάντων, άλλαξε επάγγελμα, για μαρξιστής-λενινιστής συγγραφέας δεν κάνεις...**

.....

[1] Αναφορά στις γνωστές κινηματογραφικές ταινίες του σκηνοθέτη **Αντρέι Βάιντα «Άνθρωπος από μάρμαρο»** και **«Άνθρωπος από σίδερο»** (Πολωνία, δεκαετίες 1970 και 1980).